

Emakumeen eta gizonen berdintasuneko arau-esparrua

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNeko ARAU-ESPARRUA

IZENBURUA: Emakumeen eta gizonen berdintasuneko arau-esparrua.

LAGUNTZA TEKNIKOA: Abella Legal.

DISEINU GRAFIKOA: Igor Markaida Urriagereka.

DIRULAGUNTZAREN EMAILEA: Emakunde, Emakumearen Euskal Erakundea.

DATA: 2025ko Martxoa.

AURKIBIDEA

1.	NAZIOARTEKO EREMUA.....	5
2.	EUROPAKO EREMUA.....	9
3.	ESTATU-EREMUA.....	21
4.	EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOA.....	25
5.	FORU- ETA UDAL-ESPARRUA.....	29

1

Nazioarteko eremua

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNEN ARAU-ESPARRUA

1. NAZIOARTEKO EREMUA.¹

- [Emakumearen eta emakumezko herritarraren eskubideen adierazpena](#) (1791).
- [Nazio Batuen Gutuna](#) (1945).
- [Giza Eskubideen Aldarrikapen Unibertsala](#) (1948).
- [Pertsonen salerosketa eta inoren prostituzioaren esplotazioa zigortzeko hitzarmena](#) (1949)².
- [Emakumearen Eskubide Politikoei buruzko Konbentzioa](#) (1952).
- [Emakume Ezkonduen Nazionalitateari buruzko Konbentzioa](#) (1957).
- [Ezkontza onarpenari, ezkontzeko gutxieneko adinari eta ezkontzen erregistroari buruzko Hitzarmena](#) (1962).
- [Ekonomia-, Gizarte- eta Kultura-Eskubideen Nazioarteko Ituna](#) (1966). [Protokoloa](#).
- [Eskubide Zibil eta Politikoen Nazioarteko Ituna eta protokoloak](#) (1966). [Protokoloa](#).
- [Emakumearen Aurkako Bazterkeria Ezabatzeari buruzko Adierazpena](#) (1967).
- [Larrialdi edo gatazka armatu egoeran emakumearen eta haurren babesari buruzko adierazpena](#) (1974).
- [Pertsona guztiak torturaren eta bestelako tratu edo zigor anker, gizagabe edo apalesgarrien aurka babesteari buruzko Deklarazioa](#) (1975).
- [Emakumearen aurkako bereizkeria-mota guztiak ezabatzeko Konbentzioa](#) (CEDAW, 1979) eta hautazko [protokoloa](#) (1999). [Berrespen-tresna, 1983ko abenduaren 16koa. Emakumeen aurkako bazterkeria desagerrarazteko komiteak emandako Gomendio orokorretatik, 1.tik 40.era artekoak](#).
- [Pertsonen salerosketa prebenitzeko, erreprimitzeko eta zigortzeko protokoloa, bereziki emakumeena eta haurrena](#) (2000).
- [Torturaren eta bestelako tratu edo zigor krudel, anker edo apalesgarrien aurkako Konbentzioa](#) (1984). [Hautazko protokoloa, Batzar Nagusiak 2002ko abenduaren 18ko 57/199 ebazpenean onartua](#).
- [Pertsona desgaituen eskubideei buruzko Konbentzioa](#) (2006). [Berrespen-tresna](#).
- [Emakumearen aurkako indarkeria ezabatzeari buruzko Nazio Batuen Batzar Nagusiaren Adierazpena, 48/104/1993 ebazpena](#).
- [Vienako Adierazpena eta Ekintza Programa](#) (1993).
- [Emakumeari buruzko Mundu Konferentziak](#). Munduko IV. Konferentzia: Beijing Adierazpena eta Ekintza Plataforma. +5, +10, +15, +20, +25, +30³ egindako jarraipenak.

¹ Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuneko arau-esparru eta politika-tresna erreferenteak hartzen ditu barnean. Giza Eskubideak eta intersektionalitatea kontuan hartzeko, funtsezko testu batzuen aipamen laburrak sartu dira. Ikus NBE, berdintasuna eta diskriminaziorik eza: <https://www.un.org/ruleoflaw/es/thematic-areas/human-rights/equality-and-non-discrimination/>.

² Ikus lehenagoko erreferentziak: Nazioarteko akordioa, 1904ko maiatzaren 18koa, pertsonen salerosketa jazartzekoa, Nazio Batuen Batzar Nagusiak 1948ko abenduaren 3an onartutako protokoloak aldatua; Nazioarteko hitzarmena, 1910eko maiatzaren 4koa, pertsonen salerosketa jazartzekoa, aipatu protokoloak aldatua; Nazioarteko hitzarmena, 1921eko irailaren 30koa, emakumeen eta haurren salerosketa jazartzekoa, Nazio Batuen Batzar Nagusiak 1947ko urriaren 20an onartutako protokoloak aldatua; eta Nazioarteko hitzarmena, 1933ko urriaren 11koa, emakume adinez nagusien salerosketa jazartzekoa, aipatu protokoloak aldatua.

³ Ikusi Emakumeen Egoera Juridiko eta Sozialaren Batzordearen saioren Ondorioak; eskuragarri hemen <https://www.unwomen.org/en/how-we-work/commission-on-the-status-of-women>.

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERTINTASUNEN ARAU-ESPARRUA

- [Milurtekoaren Adierazpena \(2000\).](#)
- Erabaki anitz:⁴
 - ♦ [2017ko abenduaren 19an Batzar Nagusiak onartutako erabakia. Neskatoa.](#)
 - ♦ [2018ko uztailaren 5ean Giza Eskubideen Kontseiluak onartutako ebazpena. Emakumeen genitalen mutilazioa ezabatzea.](#)
 - ♦ [2018ko uztailaren 5ean Giza Eskubideen Kontseiluak onartutako ebazpena. Emakumeen eta neskatoen aurkako indarkeria ezabatzeko ahaleginak bizkortzea: emakumeen eta neskatoen aurkako indarkeria digitaletan prebenitzea eta fenomeno horri erantzutea.](#)
 - ♦ [40/5 Ebazpena, kirolean emakumeen eta neskatoen aurkako diskriminazioa ezabatzeari buruzkoa, Giza Eskubideen Kontseiluak onartua..](#)
 - ♦ [Emakumeei, Bakeari eta Segurtasunari buruzko Segurtasun Kontseiluaren ebazpenak: 1325 \(2000\); 1820 \(2008\); 1888 eta 1889 \(2009\); 1960 \(2010\); 2106 \(2013\); 2122 \(2013\); 2242 \(2015\).](#)⁵
- LANAREN NAZIOARTEKO ERAKUNDEA.
 - a. Filadelfiako Adierazpena (1944).
 - b. Hitzarmen eta gomendio funtsezkoak.
 - ♦ [C003: Amatasuna babesteari buruzko hitzarmena](#), 1919.
 - ♦ [C004: Gaueko lanari \(emakumeenari\) buruzko hitzarmena](#), 1919.
 - ♦ [C29: Lan behartuari buruzko hitzarmena](#), 1930.
 - ♦ [C089: Gaueko lanari \(emakumeenari\) buruzko hitzarmena, berrikuspena](#), 1948.
 - ♦ [C097: Langile migratzaileei buruzko hitzarmena](#), 1949an berrikusia.
 - ♦ [C100: Ordainsari-berdintasunari buruzko hitzarmena](#), 1951.
 - ♦ [C102: Gizarte-segurantzari buruzko hitzarmena \(gutxieneko araua\)](#), 1952.
 - ♦ [C103: Amatasuna babesteari buruzko hitzarmena, berrikuspena](#), 1952, 103.zk.
 - ♦ [C111: Bazterkeriari buruzko hitzarmena \(enplegua eta okupazioa\)](#), 1958.
 - ♦ [C118: Tratu-berdintasunari buruzko hitzarmena \(gizarte-segurantza\)](#), 1962.
 - ♦ [C143: Migrazioei buruzko hitzarmena \(xedapen gehigarriak\)](#), 1975.

⁴ Ikus beste ebazpen batzuk, hala nola 27/22 Ebazpena, 2014ko irailaren 26koa, emakumeen genitalen mutilazioa eraginkortasunez ezabatzeko munduko ahaleginak areagotzeari eta jardunbide egokiak trukatzeari buruzkoa; 32/21 Ebazpena, 2016ko uztailaren 1ekoa, emakumeen genitalen mutilazioa ezabatzeari buruzkoa; edo 71/168 Ebazpena, Batzar Nagusiarena, 2016ko abenduaren 19koa.

⁵ Ikusi laburpena hemen: <https://www.unwomen.org/sites/default/files/2023-05/WPS-resolutions-poster-2022-web-es.pdf>. Idazkari Nagusiaren azken txostenak gatazketan emakumeen aurkako indarkeria sexuari buruz; eta Emakumeak eta bakea eta segurtasuna: <https://main.un.org/securitycouncil/es/content/informes-del-secretario-general-al-consejo-de-seguridad-en-2024>.

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNEN ARAU-ESPARRUA

- [C155: Langileen segurtasunari eta osasunari buruzko hitzarmena](#), 1981.
- [C156: Familia-erantzukizunak dituzten langileei buruzko hitzarmena](#), 1981.
- [C161: Laneko osasun-zerbitzuei buruzko hitzarmena](#), 1985.
- [C168: Lan-sustapenari eta langabezia-babesari buruzko hitzarmena](#), 1988.
- [C169: Herri indigenei eta tribuei buruzko hitzarmena](#), 1989.
- [C182: Haurren lan modurik makurrenei buruzko hitzarmena](#), 1999.
- [C183: Amatasuna babesteari buruzko hitzarmena](#), 2000.
- [C189: Etxeko langileei buruzko hitzarmena eta Gomendioa](#), 2011.
- [C190: Indarkeriari eta jazarpenari buruzko hitzarmena eta 206 eta Gomendioa \(2019\)](#).
- [C191: Laneko ingurune segurua eta osasungarria sobreko hitzarmena \(egindako aldaketekin\)](#), 2023.

2

Europako eremua

2. EUROPAKO EREMUA.

1. EUROPAKO KONTSEILUA.

- [Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak Babesteko Europako Hitzarmena \(GEEH\), Europako Kontseiluarena. Erroma, 1950eko azaroak 4 \(Espainiak 1977ko azaroaren 24an berretsi zuen\). Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak Babesteko Protokoloa, 2000. Berrespen-tresna.](#)
- [Europako Gutun Soziala \(1961\). Protokolo gehigarria \(1988\). Berrespen-tresna. \(2019ko berrikuspena\).](#)
- [Hitzarmena, Europako Kontseiluarena, 197. zk., pertsonen salerosketaren aurkakoa, 2005eko maiatzaren 16koa. Berrespen-tresna.](#)
- [Hitzarmena, Europako Kontseiluarena, haurrak sexu-esplotazioaren eta -abusuaren aurrean babestekoa, 2007ko urriaren 25ekoa. Berrespen-tresna.](#)
- [Hitzarmena, Europako Kontseiluarena, emakumearen aurkako indarkeria eta etxeko indarkeria prebenitzekoa eta borrokatzekoa \(2011\). Berrespen-tresna.](#)
- **Bestelako gomendio⁶, ebazpen eta tresnak.**
 - [Gomendia, Ministroen Batzardearena, 1979ko maiatzaren 29koa, emakume migratzaileei buruzkoa.](#)
 - [Gomendia, Ministroen Batzardearena, 1985eko otsailaren 5ekoa, sexu-diskriminazioaren aurreko babes juridikoari buruzkoa.](#)
 - [1990eko otsailaren 21eko Ministroen Batzardearen Gomendia, sexismoa hizkuntzatik kentzei buruzkoa.](#)
 - [Gomendia, 1229. zk. \(1994\), emakumeen eta gizonen eskubide-berdintasunari buruzkoa.](#)
 - [1269 Gomendia \(1995\), 1995etik aurrera emakumeen eskubideetan lortutako aurrerapen nabarmenei buruzkoa.](#)
 - [Gomendia, Ministroen Batzardearena, 1996ko ekainaren 19koa, lana eta familia-bizitza bateratzeari buruzkoa.](#)
 - [Gomendia, Ministroen Batzardearena, 1998ko urriaren 7koa, genero-mainstreamingari buruzkoa.](#)
 - [1413 Gomendia \(1999\), bizitza politikoan ordezkartza berdintasunari buruzkoa.](#)
 - [Ebazpena, 1274. zk. \(2001\), emakumeen genitalen mutilazioari buruzkoa.](#)
 - [Gomendia, Ministroen Batzardearena, 2002ko apirilaren 30ekoa, emakumeak indarkeriaren aurka babesteari buruzkoa.](#)
 - [Gomendia, Ministroen Batzardearena, 2003ko martxoaren 12koa, estatu kideetako esparru politiko eta publikoan erabakiak hartzeko prozesuetan emakumeek eta gizonek partaidetza orekatua izateari buruzkoa.](#)
 - [Rec \(2006\) 19 Gomendia, gurasotasun positiboari laguntzeko politikari buruzkoa.](#)

⁶ Ikus gomendio nagusiak; frantsesez hemen: <https://www.coe.int/fr/web/genderequality/standards-and-mechanisms>.

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNEN ARAU-ESPARRUA

- [CM/Rec\(2007\)13 Gomendioa Ministroen Batzordearena, estatu kideei zuzendua, hezkuntzan genero-ikuspegia txertatzeari buruzkoa.](#)
- [Gomendioa, Ministroen Batzordearena, 2007ko azaroaren 21ekoa, emakumeen eta gizonen arteko berdintasunerako arauari eta mekanismoei buruzkoa.](#)
- [CM/Rec\(2008\)1 Gomendioa Ministroen Batzordearena, estatu kideei zuzendua, genero desberdintasunak osasun-politikan sartzeari buruzkoa.](#)
- [CM/Rec\(2010\)10 Gomendioa Ministroen Batzordearena, estatu kideei zuzendua, emakumeek eta gizonak gatazken prebentzioan, konponbidean eta bakearen eraikuntzan duten zereginari buruzkoa.](#)
- [Gomendioa, Ministroen Batzordearena, 2012ko ekainaren 13koa, desgaitasunen bat duten emakumeen eta nesken eskubideak babestu eta indartzeari buruzkoa.](#)
- [Gomendioa, Ministroen Batzordearena, 2013ko uztailaren 10ekoa, genero-berdintasunari eta komunikabideei buruzkoa.](#)
- [Ebazpena, 1852 zk. \(2013\), indarkeria psikologikoari buruzkoa.](#)
- [Ebazpena, 1963 zk. \(2013\), Europan emakumeek nozitzen duten indarkeriari buruzkoa.](#)
- [Gomendioa, 2030. zk. \(2013\), Europan emakumeek nozitzen duten indarkeriari buruzkoa.](#)
- [Ebazpena, 2027. zk. \(2014\), emakumeen aurkako indarkeria prebenitzeko, arreta erasotzaileetan jartzeari buruzkoa.](#)
- [1983 \(2014\) Erabakia, Europako Kontseilua, prostituzioa, pertsonen trafikoa eta esklabotza modernoari buruzkoa Europan.](#)
- [Gomendioa, Ministroen Batzordearena, 2015eko urtarrilaren 21ekoa, kirolean genero-ikuspegia sartzeari buruzkoa.](#)
- [Ebazpena, 2135. zk. \(2016\), Europako emakumeen genitalen mutilazioari buruzkoa.](#)
- [Ebazpena, 2017ko irailaren 12koa, Europar Batasuna hitzarmen honetara biltzeari buruzkoa: Hitzarmena, Europako Kontseiluarena, emakumearen aurkako indarkeria eta etxeko indarkeria prebenitzeko eta borrokatzeko.](#)
- [Ebazpena, 2177. zk. \(2017\), Biltzar Parlamentarioarena, emakumeen aurkako sexu-indarkeria eta -jazarpena eremu publikotik desagerrarazteari buruzkoa.](#)
- [CM/Rec\(2017\)9 Gomendioa Ministroen Batzordearena, estatu kideei zuzendua, ikus-entzunezko sektorean genero berdintasunari buruzkoa.](#)
- [Ebazpena, 2274. zk., sexismorik eta sexu-jazarpenik gabeko parlamentuei buruzkoa \(2019\), eta 2152 Gomendioa.](#)
- [Ebazpena, 2289. zk., Biltzar Parlamentarioarena, 2019ko ekainaren 25ekoa, Emakumeen aurkako indarkeriari buruzko Istanbulgo Hitzarmenari buruzkoa: lorpenak eta erronkak.](#)
- [CM/Rec \(2019\)1 Gomendioa, sexismoa prebenitu eta borrokatzeari buruzkoa.](#)
- [CM/Rec\(2022\)17 Gomendioa Ministroen Batzordearena, estatu kideei zuzendua, emakume eta neska migratzaile, errefuxiatu eta asiloa eskatzen dutenen eskubideak babesteari buruzkoa.](#)
- [CM/Rec\(2022\) 16 Gomendioa, Europako Kontseiluaren Batzordeak estatu kideei emandakoa, gorroto-diskurtsoei aurre egiteko moduari buruzkoa.](#)

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNEN ARAU-ESPARRUA

- [2476 \(2023\) Erabakia, gataztekin lotutako sexu-indarkeriari buruzkoa.](#)
- [2480 \(2023\) Erabakia, emakumeen eta nesken aurkako genero-indarkeriarekin amaitzeko gizonen eta mutilen papera eta erantzukizuna.](#)
- [Genero Berdintasunaren Estrategia 2024-2029.](#)
- [CM/Rec\(2024\) Gomendioa emakume eta neska gitano eta nomaden berdintasunari buruzkoa.](#)

2. EUROPAR BATASUNA.

a. Hitzarmena, tratatuak eta gutunak.

- [Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak Babesteko Hitzarmena, Erroma, 1950eko azaroaren 4a.](#)
- [Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatu \(1957\).](#)
- [Europar Batasuneko Tratatu \(1992\).](#)
- [Amsterdamgo Tratatu \(1997\).](#)
- [Europar Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutuna \(2000\).](#)
- [Europako Gutuna, Emakumeek eta Gizonek Tokian Tokiko Bizimoduan izan behar duten Berdintasunerakoa \(2006\).](#)
- [Lisboako Tratatu, Europar Batasunaren Tratatu eta Europako Erkidegoa Eratzeko Tratatu aldatzekoa \(2007\). Berrespen-tresna.](#)

b. Zuzentarauak.

- [92/85/EE Zuzendaraua, haurdun, erditu berri edo eradoskitzaroan dagoen emakumezko langilearen laneko segurtasuna eta osasuna sustatzeko neurriak aplikatzeari buruzkoa.](#)
- [96/34/EE Zuzendaraua, familia-bizitza eta lanbide-bizitza bateratzeari buruzkoa \(guraso baimena\), 97/75/EE Zuzentarauak aldatua.](#)
- [97/80/EE Zuzendaraua, sexu-diskriminazioko kasuetako froga-zamari buruzkoa.](#)
- [2000/43/EE Zuzendaraua, tratu-berdintasunaren printzipioa pertsonaren arraza- nahiz etnia-jatorria gorabehera aplikatzeari buruzkoa.](#)
- [2000/78/EE Zuzendaraua, Kontseiluarena, 2000ko azaroaren 27koa, enpleguan eta okupazioan tratu-berdintasunerako esparru orokorra ezartzeari buruzkoa.](#)
- [2002/73/EE Zuzendaraua, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, 2002ko irailaren 23koa, Kontseiluaren 76/207/EE Zuzendaraua aldatzen duena, enplegua lortzeari, prestakuntzari eta sustapen profesionalei eta lan-baldintzei dagokienez, emakumeen eta gizonen arteko tratu-berdintasunaren printzipioa aplikatzeari buruzkoa.](#)
- [Kontseiluaren 2004/81/EE Zuzendaraua, 2004ko apirilaren 29koa, hirugarren herrialdeetako nazionalen bizileku-baimena emateari buruzkoa, baldin eta gizaki-](#)

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNeko ARAU-ESPARRUA

- [salerosketaren biktima badira edo legez kanpoko immigrazioari laguntzeko ekintzaren baten xede izan badira, eta agintari eskudunekin lankidetzan jarduten badute.](#)
- [2004/113/EE Zuzentaraua, Kontseiluarena, 2004ko abenduaren 13koa, zeinaren bidez gizon eta emakumeen tratu-berdintasunaren printzipioa aplikatzen baita ondasun eta zerbitzuetarako sarbidean eta horien horniduran.](#)
 - [2006/54/EE Zuzentaraua, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, 2006ko uztailaren 5koa, enpleguari eta okupazioari lotutako gaietan emakumeen eta gizonen arteko tratu- eta aukera-berdintasunaren printzipioa aplikatzeari buruzkoa.](#)
 - [2010/41/EB Zuzentaraua, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, 2010ko uztailaren 7koa, jarduera autonomoan aritzen diren emakumeen eta gizonen artean tratu-berdintasunaren printzipioa aplikatzeari buruzkoa, eta Kontseiluaren 86/613/EEE Zuzentaraua indargabetzekoa.](#)
 - [2011/36/EB Zuzentaraua, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, 2011ko apirilaren 5koa, gizakien salerosketaren prebentzioari eta borrokari eta biktimen babesari buruzkoa, Kontseiluaren 2002/629/JAI esparru-erabakia ordezkatzan duena.](#)
 - [2019/1158 Zuzentaraua, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, 2019ko ekainaren 20koa, gurasoen eta zaintzaileen lan-bizitza eta lanbide-bizitza bateratzeari buruzkoa, Kontseiluaren 2010/18/EB Zuzentaraua indargabetzekoa.](#)
 - [2022/2381 \(EB\) Zuzentaraua, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, 2022ko azaroaren 23koa, sozietate kotizatuen administratzaileen artean genero-oreka hobeari eta lotutako neurriei buruzkoa.](#)
 - [2023ko ekainaren 23ko Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren \(EB\) 2023/970 Zuzentaraua, zeinak lanpostu berdinean edo balio bereko lanpostuetan gizonen eta emakumeen ordainsari-berdintasunaren printzipioa aplikatzea indartzen baitu, ordainsari-gardentasuneko neurrien eta hori betetzeko mekanismoen bidez.](#)
 - [2024/1385 \(EB\) Zuzentaraua, emakumeenganako indarkeriaren eta etxeko indarkeriaren kontrako borrokari buruzkoa.](#)
 - [Kontseiluaren 2024/1499 Zuzentaraua \(EB\), 7ko maiatzaren 2024koa, berdintasun-organoei buruzko arauak pertsonen arteko tratu-berdintasunaren alorrean, arraza edo etnia jatorria edozein izanda ere, pertsonen arteko tratu-berdintasuna lan- eta lanbide-gaietan beren erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-joera, eta emakumeen arteko tratu-berdintasuna. eta gizonak gizarte segurantzako gaietan eta ondasun eta zerbitzuetarako sarbidean eta hornikuntzan, eta 2000/43/EE eta 2004/113/EE Zuzentaruak aldatzen dituen.](#)
 - [Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2024/1500 \(EB\) Zuzentaraua, 14ko maiatzaren 2024koa, berdintasun-organoei dagozkien araei buruzkoa, tratu-berdintasunaren eta emakumeen eta gizonen arteko aukera-berdintasunaren alorrean, enpleguaren eta lanbidearen gaietan.](#)

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNEN ARAU-ESPARRUA

c. Erregelamenduak.

- [2021eko apirilaren 28ko Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren \(EB\) 2021/692 Araudia, Hiritarrek, Berdintasunak, Eskubideek eta Balioek Programa ezartzen duena eta 1381/2013 \(EB\) eta 390/2014 \(EB\) Araudiak indargabetzen dituena.](#)

d. Gomendioak.

- [84/635/EEE, Kontseiluarena, emakumeen aldeko ekintza positiboak sustatzeari buruzkoa.](#)
- [92/131/EEE: Batzordearen Gomendia, 1991ko azaroaren 27koa, lanean emakumeen eta gizonen duintasuna babesteari buruzkoa.](#)
- [96/694/EEE: Kontseiluaren Gomendia, 1996ko abenduaren 2koa, erabakiak hartzeko prozesuetan emakumeen eta gizonen parte-hartzea orekatua izateari buruzkoa.](#)
- [2014/124/EB: Batzordearen Gomendia, 2014ko martxoaren 7koa, gardentasunaren bidez emakumeen eta gizonen arteko ordainsari-berdintasunaren printzipioa indartzeari buruzkoa.](#)
- [Europako Parlamentuaren Gomendia, 2018ko martxoaren 1ekoa, Kontseiluari emana, Batasunak zer lehentasun dituen Nazio Batuen Emakumearen Kondizio Juridiko eta Sozialari buruzko Batzordearen 62. saio-aldirako.](#)
- [2018ko ekainaren 22ko Komisioen Gomendia, berdintasunaren inguruko erakundearen arauari buruz.](#)
- [2024ko abenduaren 19ko Europako Parlamentuaren Gomendia, Kontseiluari, Nazio Batuen Emakumeen Egoera Juridiko eta Sozialaren Komisioaren 69. saioaldirako Europar Batasunaren lehentasunei buruz.](#)

e. Ebazpenak.

- [Kontseiluarena, 1995eko martxoaren 27koa, erabakiak hartzeko prozesuetan emakumeen eta gizonen parte-hartze orekatua izateari buruzkoa.](#)
- [2000ko ekainaren 29koa, Kontseiluarena eta lan eta gizarte-gaietako ministroena, jardura profesionalen eta familia-bizitzan emakumeek eta gizonek parte-hartze orekatua izateari buruzkoa.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2001eko urtarrilaren 18koa, erabakiak hartzeko prozesuetan emakumeen eta gizonen parte-hartze orekatua izateari buruzkoa.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2001eko irailaren 20koa, emakumeen genitalen mutilazioari buruzkoa.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2003ko martxoaren 13koa, Europako Parlamentuan genero-ikuspegia xertatzeari buruzkoa.](#)

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERTINTASUNEN ARAU-ESPARRUA

- [Kontseiluarena, 2003ko uztailaren 15koa, ezagutzaren gizartean kapital soziala eta giza kapitala sortzeari buruzkoa: ikaskuntza, lana, gizarte-kohesioa eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna.](#)
- [Europar Batasuneko Parlamentuaren 2005eko urriaren 13ko ebazpena, emakumeen eta pobrezia Europako Batasunean.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2008ko maiatzaren 20koa, Europar Batasunean aukera-berdintasunean eta diskriminaziorik eza egindako aurrerapenei buruzkoa \(2000/43/EE eta 2000/78/EE zuzentarauen transposizioa\).](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2008ko azaroaren 18koa: Batzordearentzako gomendioak ditu, emakumeen eta gizonen ordainsari-berdintasunerako printzipioa aplikatzeari buruz.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2009ko martxoaren 24koa, EBn gauzatutako emakumeen genitalen mutilazioaren aurkako borrokari buruzkoa.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2009ko azaroaren 26koa, emakumeen aurkako indarkeria desagerrarazteari buruzkoa.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2010eko urriaren 20koa, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren zuzentzarau-proposamen bati buruzkoa: Kontseiluaren 92/85/EEZuzentzaraua aldatzekoa, haurdun, erditu berri edo eradoskitzaroan dagoen emakumezko langilearen laneko segurtasuna eta osasuna sustatzeko neurriak aplikatzeari buruzkoa.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2011ko apirilaren 5koa, emakumeek nekazaritzan eta landaguneetan duten paperari buruzkoa.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2011ko apirilaren 5koa, EBk emakumeen aurkako indarkeria borrokatzeko duen esparru politiko berriaren lehentasunez eta ildo orokorreari buruzkoa.](#)
- [Europako Parlamentuak, 2005eko urriaren 13koa, emakumeak eta pobrezia Europar Batasunean.](#)
- [Europar Batasuneko Parlamentuaren 2011ko urriko 25eko ebazpena, ama ezkongabeen egoera.](#)
- [Europar Batasuneko Parlamentuaren 2012ko martxoaren 13ko ebazpena, emakumeen eta gizonen berdintasuna Europar Batasunean.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2012ko maiatzaren 24koa, Batzordearentzako gomendioak ditu: gizezko eta emakumezko langileen ordainsari-berdintasunaren printzipioaren aplikazioa, lan bera edo balio berekoa denean.](#)
- [2013ko martxoaren 12ko ebazpena, krisi ekonomikoaren eragina emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari eta emakumeen eskubideei buruz.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2013ko azaroaren 20koa, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren zuzentzarau-proposamen bati buruzkoa: enpresa kotizatueta administrazio ez-exekutiboetan genero-oreka hobetzeko eta antzeko neurriak ezartzeko.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2014ko otsailaren 25koa, Batzordearentzako gomendioak ditu, emakumei eragindako indarkeriaren aurka borrokatzeko.](#)

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNEN ARAU-ESPARRUA

- [Europako Parlamentuak, 2014ko otsailaren 26koa, sexu-esplotazioa eta prostituzioa eta horiek genero-berdintasunean duten eragina.](#)
- [2015eko martxoaren 10ekoa, 2013an emakumeen eta gizonen berdintasunean Europar Batasunean egin diren aurrerapenei buruzkoa.](#)
- [2015eko ekainaren 9koa, EBk 2015aren ondoren emakumeen eta gizonen berdintasunean izan beharreko estrategiari buruzkoa.](#)
- [Europar Batasuneko Parlamentuaren 2015eko urriaren 8ko ebazpena, 2006/54/CE Zuzendaraua aplikatzeari buruz, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2006ko uztailaren 5eko zuzendaraua, gizonen eta emakumeen artean tratu-berdintasunaren printzipioa aplikatzeko enpleguarekin eta okupazioarekin zerikusia duten gaietan.](#)
- [2016ko martxoaren 8koa, emakume errefuxiatuen eta EBn asiloa eskatu dutenen egoerari buruzkoa.](#)
- [Europar Batasuneko Parlamentuaren 2016ko maiatzaren 26ko ebazpena, pobrezia eta generoaren ikuspegia.](#)
- [2016ko irailaren 13koa, lan-merkatuan bizitza pribatua eta lan-bizitza bateratzeko baldintzak sortzeari buruzkoa.](#)
- [2016ko irailaren 15ekoa, zuzendarau hau aplikatzeari buruzkoa: 2000/78/EE Zuzendaraua, Kontseiluarena, 2000ko azaroaren 27koa, enpleguan eta okupazioan tratu-berdintasunerako esparru orokorra ezartzeari buruzkoa.](#)
- [2016ko azaroaren 24koa, Europar Batasuna hitzarmen honetara biltzeari buruzkoa: Istanbulgo Hitzarmena, emakumeen aurkako indarkeria eta etxeko indarkeria prebenitu eta borrokatzeari buruzkoa.](#)
- [2017ko otsailaren 14koa, genero-berdintasuna osasun-mentalean eta ikerketa klinikoan sustatzeari buruzkoa.](#)
- [2017ko apirilaren 4koa, emakumeei eta landagunean duten paperari buruzkoa.](#)
- [Europako Parlamentuak, 2017ko ekainaren 14koa, pentsioen alorrean genero-arrakala desagerrarazi eta prebenitzeko estrategia Bateratu baten beharrari buruz.](#)
- [2017ko irailaren 12koa, Kontseiluaren erabaki-proposamen bati buruzkoa: Europar Batasuna biltzea Europako Kontseiluak emakumeen aurkako indarkeria eta etxeko indarkeria prebenitu eta borrokatzeko emandako Hitzarmenera.](#)
- [Europako Parlamentuak, 2017ko urriaren 3koa, emakumeen ahalduntze ekonomikoa sektore publiko eta pribatuan EBn.](#)
- [2017ko urriaren 26koa, Europar Batasunean sexu-jazarpena eta -abusuak borrokatzeari buruzkoa.](#)
- [2018ko irailaren 11koa, EBko lantokietan, espazio publikoetan eta bizitza politikoan sexu-jazarpena eta jazarpen psikologikoa prebenitu eta borrokatzeko neurriari buruzkoa.](#)
- [Europako Parlamentuak, 2018ko azaroaren 15ekoa, genero-berdintasunaren hobekuntza lortzeko laguntza-zerbitzu Bateratuei buruz.](#)
- [Europar Parlamentuko erabakia, 2018ko azaroaren 29koa, desgaitasuna duten emakumeen egoerari buruzkoa.](#)

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNEN ARAU-ESPARRUA

- [Europako Parlamentuak, 2019ko urtarrilaren 15koa, genero-berdintasuna eta fiskalitate-politikak Batasunean.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2019ko otsailaren 13koa, Europar Batasunak emakumeen eskubideen eta genero-berdintasunaren eremuan izandako atzerakadari buruzkoa.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2019ko azaroaren 28koa, Batasuna Istanbulgo Hitzarmenera biltzeari eta genero-indarkeriaren aurkako beste neurri batzuei buruzkoa.](#)
- [Europako Parlamentuak, 2020ko urriaren 23koa, genero-berdintasuna Europar Batasunaren kanpo-politikan eta segurtasun-politikan.](#)
- [Europako Parlamentuak, 2020ko urriaren 23koa, genero-berdintasuna Europar Batasunaren kanpo-politikan eta segurtasun-politikan.](#)
- [Europar Parlamentuaren 2021eko urtarrilaren 21eko ebazpena, genero-ikuspegiari buruzkoa COVID-19aren krisialdian eta krisiaren ondorengo aldian.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2021eko otsailaren 10koa, Gizakien salerosketaren aurkako prebentzioari eta borrokari eta biktimen babesari buruzko 2011/36/EB Zuzentarauaren aplikazioari buruzkoa.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2021eko irailaren 16koa, Batzordeari egindako gomendioekin, genero-indarkeria delitu-eremu berri gisa definitzei buruz, EBTren 83. artikulua 1. apartatua \[2021/2035 \(INL\)\].](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2021eko abenduaren 14koa, genero-indarkeriaren aurkako borrokari buruzko Batzordeari zuzendutako gomendioekin: ziberindarkeria \(2020/2035 \(INL\)\).](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2022ko uztailaren 5koa, Europako emakumeen pobreziaari buruzkoa.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2023ko apirilaren 19koa, Batasunean diskriminazioaren aurka borrokatzei buruzkoa: espero den diskriminazioaren aurkako zuzentzari horizontala.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2023ko irailaren 14koa, Batasunean prostituzioa arautzei buruzkoa: mugaz gaindiko ondorioak eta genero-berdintasunean eta emakumeen eskubideetan duen eragina.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2023ko urriaren 3koa, emakumeen beharrei erantzuneko dien Europako garraio baten bermeari buruzkoa.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2024ko urtarrilaren 18koa, bizitzaren kostuaren igoeraren eta energia-krisiaren inpaktuaren genero-alderdiei buruzkoa.](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2024ko otsailaren 8koa, LGBTIQ 2020-2025 Pertsonen Berdintasunerako Batasunaren Estrategiaren aplikazioari buruzkoa.⁷](#)
- [Europako Parlamentuarena, 2024ko otsailaren 8koa, LGBTIQ 2020-2025 Pertsonen Berdintasunerako Batasunaren Estrategiaren aplikazioari buruzkoa.](#)

⁷ Ikusi beste batzuk, hala nola Europar Batasuneko Parlamentuaren 2019ko otsailaren 14ko Erresoluzioa, intersexe pertsonen eskubideei buruzkoa, 2021eko martxoaren 11ko Erresoluzioa, LGBTIQ pertsonentzat askatasun-eremua izendatzeko EBren deklarazioa, edo 2021eko irailaren 14ko Erresoluzioa, LGBTIQ pertsonen eskubideei buruz EBn.

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNEN ARAU-ESPARRUA

f. Erabakiak.

- [Batzordearen Erabakia, 2000ko ekainaren 19koa, Batzordeak sortutako batzorde eta aditu taldeetan emakumeen eta gizonen artean oreka egoteari buruzkoa.](#)
- [Kontseiluaren Esparru-erabakia, 2002ko uztailaren 19koa, giza salerosketaren aurkako borrokari buruzkoa.](#)
- [Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren Erabakia, 2004ko apirilaren 21ekoa, haurren, gazteen eta emakumeen aurkako indarkeria saihesteko eta eragozteko eta biktimak eta arrisku-taldeak babesteko Batasuneko ekintza-programa \(2004- 2008\) onartzen duena.](#)
- [Batzordearen 2008/590/EE Erabakia, 2008ko ekainaren 16koa, emakumeen eta gizonen arteko aukera-berdintasunerako aholku-batzordea eratzeari buruzkoa.](#)
- [2019ko martxoaren 25eko \(EB\) 2024/1018 Zuzentaraua, Kontseiluak emana, estatu kideei 2019ko Lan Nazioarteko Erakundearen Indarkeria eta Jazarpenaren Konbentzioa \(n.º 190\) sinatzeko gonbita egiteko.](#)
- [2017/865 \(EB\) Erabakia, Kontseiluarena, 2017ko maiatzaren 11koa, Europar Batasunaren izenean Europako Kontseiluaren Hitzarmena, emakumeen aurkako indarkeria eta etxeko indarkeria prebenitzeari eta borrokatzeari buruzkoa, sinatzeari buruzkoa, zigor-arloko lankidetzak judizialarekin lotutako gaiei dagokienez.](#)
- [Kontseiluaren 2023/1075 \(EB\) Erabakia, 2023ko ekainaren 1ekoa, Europar Batasunaren izenean Europako Kontseiluaren Hitzarmena egiteari buruzkoa, emakumeen aurkako indarkeria eta etxeko indarkeria prebenitzeari eta borrokatzeari buruzkoa, Batasuneko erakundeei eta administrazio publikoari dagokienez.](#)
- [Kontseiluaren 2023/1076 \(EB\) Erabakia, 2023ko ekainaren 1ekoa, Europar Batasunaren izenean Europako Kontseiluaren Hitzarmena egiteari buruzkoa, emakumeen aurkako indarkeria eta etxeko indarkeria prebenitzeari eta borrokatzeari buruzkoa, zigor-arloko, asiloko eta ez itzultzeko lankidetzak judizialarekin lotutako gaiei dagokienez.](#)
- [Kontseiluaren 2024/1668 \(EB\) Erabakia, 2024ko maiatzaren 30ekoa, emakumeen aurkako indarkeria eta etxeko indarkeria prebenitzeko eta borrokatzeko Europako Kontseiluaren Hitzarmeneko Alderdien Komitearen 16. bileran Europar Batasunaren izenean hartu beharreko jarrerari buruzkoa, bost estatu alderdiri zuzendutako gomendio bat eta zenbait ondorio onartzeari buruzkoa, hitzarmenaren aplikazioari buruz, zigor-arloko, asiloko eta ez itzultzeko lankidetzak judizialarekin lotutako gaiei dagokienez.](#)

g. Beste batzuk.

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNEN ARAU-ESPARRUA

- [COM/2007/424 azkena, Batzordearen Komunikazioa Kontseiluari, Europako Parlamentuari, Europako Ekonomia eta Gizarte Komiteari eta Eskualdeetako Lantaldeari, emakumeen eta gizonen arteko soldata-desberdintasunei buruzkoa.](#)
- [COM/2007/0686, Batzordearen Komunikazioa Kontseiluari eta Europako Parlamentuari, 2007ko azaroaren 8koa, laneko jazarpenari eta indarkeriari buruzko Europako esparru-akordioa jakinaraztekoa.](#)
- [COM/2009/0077, Batzordearen Komunikazioa Kontseiluari, Europako Parlamentuari, Europako Ekonomia eta Gizarte Komiteari eta Eskualdeetako Lantaldeari: Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna.](#)
- [COM \(2010\) 78 azkena, Batzordearen Komunikazioa: emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren aldeko konpromiso indartua. Emakumearen Gutuna.](#)
- [Kontseiluaren ondorioak, 2011ko martxoaren 7koak, Genero Berdintasunerako Europako Itunari buruzkoak \(2011-2020\).](#)
- [COM \(2013\) 83 azkena, Batzordearen Komunikazioa Europako Parlamentuari, Kontseiluari, Europako Ekonomia eta Gizarte Komiteari eta Eskualdeetako Lantaldeari, 2013ko otsailaren 20koa — Gizarte-inbertsioa, hazkunde eta kohesiorako zubi, Europako Gizarte Funtza 2014-2020 aldian gauzatzea barne.](#)
- [2015eko ekainaren 18ko Kontseiluaren Ondorioak, gizonen eta emakumeen artean aukeren berdintasunari buruz: pentsioetan genero-arrakala aren murriztea.](#)
- [Kontseiluaren ondorioak, 2016ko ekainaren 16koak, emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari buruzkoak; eta 2015ko abenduaren 7koak, erabaki esparruetan emakumeen eta gizonen artean berdintasuna egoteari buruzkoak.](#)
- [COM \(2017\) 0252 azkena, Batzordearen Komunikazioa Europako Parlamentuari, Kontseiluari, Europako Ekonomia eta Gizarte Komiteari eta Eskualdeetako Lantaldeari, gurasoen eta zaintzaileen familia-bizitza eta lanbide-bizitza bateratzea sustatzeko.](#)
- [Europako Ekonomia eta Gizarte Komitearen irizpena, genero-berdintasuneko alderdiei buruzkoa.](#)
- [2019ko abenduaren 10eko Kontseiluaren Ondorioak, izenburuarekin «EBko genero-berdintasunaren aldeko ekonomiak: etorkizuneko ikuspegiak».](#)
- [Europako Batzordea, Europar Parlamentuari eta Kontseiluari zuzendutako Komunikazio Komuna. EBko III. Generoaren Arloko Ekintza Plana: genero-berdintasunerako eta emakumeen ahalduztze programa anbiziotsua EBren kanpo-ekintzan, JOIN \(2020\) 17 amaiera 2020ko azaroaren 25koa."](#)
- [COM \(2020\), Batzordearen Komunikazioa Europako Parlamentuari, Kontseiluari, Europako Ekonomia eta Gizarte Komiteari eta Eskualdeetako Lantaldeari: Berdintasunaren Batasuna:Genero-berdintasunerako Estrategia, 2020-2025.](#)
- [Batzordearen Komunikazioa, 2021eko martxoaren 3koa, izenburua: «Berdintasunaren Batasuna: Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideen 2021-2030 Estrategia.»](#)
- [2021eko apirilaren 14ko Europako Batzordearen Komunikazioa, EBren estrategia buruz, giza-esklabotzaren aurkako borroka 2021-2025.](#)

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNeko ARAU-ESPARRUA

- [Batzordearen Komunikazioa Europar Parlamentuari eta Kontseiluari: «Europa inklusiboago eta babesleago bat: EBko delituen zerrenda handitzea gorrotoaren deia eta gorroto-delituak barne hartzeko», COM\(2021\) 777 amaiera 2021eko abenduaren 9koa.](#)
- [Europako Eskualdeetako Lantaldearen irizpena, Zaintzen Europako Estrategiari buruzkoa.](#)
- [Kontseiluaren eta Estatu kideetako Gobernuen Ordezkarien Ondorioak, Kontseiluan bilduta, kirolaren eremuko emakumeei eta berdintasunari buruzkoak. 2023ko azaroaren 24koa.](#)

3

Estatu eremua

3. ESTATU-EREMUA.

- [Espainiako Konstituzioa](#) (1.1, 9.2, 10.1, 14, 15, 18.1, 32, 35.1 eta 53.2 artikulua).
- [16/1983 Legea, urriaren 24koa, Emakumearen Institutua erakunde autonomoa sortzeko buruzkoa.](#)
- [Agindua, 1996ko urtarrilaren 25koa. Horren bidez, Emakumeen eta Gizonen Aukera Berdintasuneko Laguntza Erakundearen figura sortzen da.](#)
- [Agindua, 1998ko irailaren 16koa, emakumezko langileen indize baxuenak dituzten lanbide eta okupazioetan emakumeek lan egonkorra izatea sustatzeko buruzkoa.](#)
- [39/1999 Legea, azaroaren 5koa, langileen familia-bizitza eta lana uztartzeko buruzkoa.](#)
- [30/2003 Legea, urriaren 13koa, Gobernuak egindako arau-xedapenetan genero-eraginaren balorazioa txertatzeko neurriak buruzkoa.](#)
- [62/2003 Legea, abenduaren 30koa, neurri fiskal, administratibo eta sozialei buruzkoa.](#)
- [1/2004 Lege Organikoa, abenduaren 28koa, genero-indarkeriaren aurka oso-osoko babesa emateko neurriak buruzkoa.](#)
- [14/2006 Legea, maiatzaren 26koa, lagundutako giza ugalketako teknikari buruzkoa.](#)
- [39/2006 Legea, abenduaren 14koa, autonomia pertsonala sustatzeko eta mendetasun-egoeran dauden pertsonak zaintzeko buruzkoa.](#)
- [3/2007 Lege Organikoa, martxoaren 22koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarritasuna.](#)
- [2007ko uztailaren 11ko 19/2007 Legea, kirolean indarkeriaren, arrazakeriaren, xenofobiaren eta intolerantziaren aurka.](#)
- [1370/2007 Errege Dekretua, urriaren 19koa, Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunerako Ministerioarteko Batzordea arautzeko.](#)
- [1917/2008 Errege Dekretua, azaroaren 21koa, genero-indarkeriaren biktimak diren emakumeentzako laneratze-programa onartzen duena.](#)
- [9/2009 Legea, urriaren 6koa, jaiotza-, adopzio- edota harrera-kasuetan aitatasun-baimenaren iraupena luzatzeko buruzkoa.⁸](#)
- [Errege Dekretua 1615/2009, urriaren 26koa, "Berdintasuna enpresan" bereizgarria ematea eta erabiltzea arautzen duena, 2015eko irailaren 28ko Errege Dekretu 850/2015ek eta 2023ko maiatzaren 3ko Errege Dekretu 333/2023ek aldatua.](#)
- [2/2010 Lege Organikoa, martxoaren 3koa, sexu- eta ugaltze-osasunaren eta haurdunaldiaren borondatezko etenaldiari buruzkoa.](#)

⁸ Ikus 39/2010 Legea, abenduaren 22koa, 2011rako Estatuko Aurrekontu Orokorrena; 20/2011 Errege Lege Dekretua, abenduaren 30koa, aurrekontu-, zerga- eta finantza arloko premiazko neurriak buruzkoa, defizit publikoa zuzentzeko; 2/2012 Legea, ekainaren 29koa, 2012rako Estatuko Aurrekontu Orokorrena; eta 48/2015 Legea, urriaren 29koa, Estatuaren 2016. urterako aurrekontu orokorreari buruzkoa.

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNEN ARAU-ESPARRUA

- [779/2013 Errege Dekretua, urriaren 11koa, Genero-berdintasuneko goi-mailako teknikariaren titulua ezarri eta gutxieneko irakaskuntzak finkatzen dituena.](#)
- [4/2015 Legea, apirilaren 27koa, Delituaren Biktimaren Estatutuarena.](#)
- [ECD/1545/2015 Agindua, uztailaren 21koa, Genero-berdintasunaren sustapenerako goi-mailako teknikariaren tituluari dagokion goi-mailako prestakuntza-zikloaren curriculumazartzen duena.](#)
- [9/2018 Errege Lege Dekretua, abuztuaren 3koa, Genero-indarkeriaren aurkako estatu-ituna garatzeko presako neurriena.](#)
- [5/2018 Lege Organikoa, abenduaren 28koa, Botere Judizialaren uztailaren 1eko. 6/1985 Lege Organikoa erreformatzen duena; genero-indarkeriaren alorreko estatu-ituna aplikatzeko presako neurriei buruzkoa da 5/2018 Lege Organikoa.](#)
- [3/2019 Legea, martxoaren 1koa, Genero-indarkeriaren eta emakumeen kontrako beste indarkeria mota batzuen biktima izan direnen seme-alaben zuztasun-egoera hobetzeko.](#)
- [6/2019 Errege Lege Dekretua, martxoaren 1koa, enpleguan eta okupazioan emakumeen eta gizonen arteko tratu- eta aukera-berdintasuna bermatzeko neurri urgenteei buruzkoa.](#)
- [259/2019 Errege Dekretua, apirilaren 12koa, Estatuaren Administrazio Orokorraren berdintasunerako unitateak arautzen dituena.](#)
- [901/2020 Errege Dekretua, urriaren 13koa, berdintasun-planak eta horien erregistroa arautzen dituena, eta lan-arloko hitzarmen eta akordio kolektiboen erregistroari eta gordailutzeari buruzko maiatzaren 28ko 713/2010 Errege Dekretua aldatzen duena.](#)
- [902/2020 Errege Dekretua, urriaren 13koa, emakumeen eta gizonen arteko ordainsari-berdintasunari buruzkoa.](#)
- [1023/2020 Errege Dekretua, azaroaren 17koa, Genero-indarkeriaren arloko Estatu Itunean toki-erakundeei erreserbatutako eskumen berriak edo zabalduak garatzeko transferentzien zenbatekoak, irizpideak eta banaketa-prozedura eguneratzen dituena.](#)
- [1/2021 Legea, martxoaren 24koa, Genero-indarkeriaren biktimak babesteko eta haiei laguntzeko presako neurriena.](#)
- [2021eko abenduaren 2ko Ebazpena, Berdintasunerako eta Genero Indarkeriaren aurkako Estatu Idazkaritzarena, Berdintasuneko Konferentzia Sektorialaren 2021eko azaroaren 11ko Erabakia argitaratzen duena, genero-indarkeriako egoerak egiaztatzei buruzkoa.](#)
- [Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako Plan Estrategikoa 2022-2025.](#)
- [15/2022 Legea, uztailaren 12koa, tratu berdintasunerako eta diskriminaziorik ezerako integrala.](#)
- [6/2022 Lege Organikoa, uztailaren 12koa. Tratu-berdintasunerako eta diskriminaziorik ezerako uztailaren 12ko 15/2022 Lege Integralaren osagarria, eta Zigor Kodeari buruzko azaroaren 23ko 10/1995 Legea aldatzen duena.](#)
- [10/2022 Lege Organikoa, irailaren 6koa, sexu askatasunaren berme integralari buruzkoa.](#)
- [Errege Dekretua 752/2022, irailaren 13koa, Emakumeen Indarkeriaren Estatu Behatokiko funtzioak, funtzionamendu erregimena eta osaketa ezartzen dituena.](#)

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNEN ARAU-ESPARRUA

- [Ministroen Kontseiluko Presidentearen 1047/2022 Agindua, azaroaren 1ekoa, emakumeen eta gizonen arteko ordainsari-berdintasunari buruzko urriaren 13ko 902/2020 Errege Dekretuan aurreikusitako lanpostuak baloratzeko prozedura onartzen eta argitaratzen duena.](#)
- [PCM/1047/2022 Agindua, azaroaren 1ekoa, 2020ko urriaren 13ko Errege Dekretuaren 902/2020, emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-salarioaren balorazioaren prozedura onartzen duena.](#)
- [Indarkeria matxistari aurre egiteko estatu-estrategia 2022tik 2025era.](#)
- [Emakumeen eta neskatoen eskubideak babesteko Operazio Plana, prostituzioaren eta sexu-esplotazioaren biktimak direnak eta tratua biktima diren emakumeak babesteko \(2022-2026\) "Plan Camino".](#)
- [Sexu Indarkeriaren Prebentzioaren I. Estrategia Plana 2023-2027.](#)
- [4/2023 Legea, otsailaren 28koa, Trans pertsonen berdintasun benetako eta eragin-korrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzekoa.](#)
- [2023ko otsailaren 28ko 1/2023 Lege Organikoa, 2010eko martxoaren 3ko 2/2010 Lege Organikoa aldatzen duena, osasun sexualaren eta ugalkortasunaren eta haurdunaldiaren borondatezko eteteari buruzkoa.](#)
- [2023ko martxoaren 16ko Ebazpena, Funtzio Publikoaren Estatu idazkaritzak onartu eta sexu-jazarpenaren eta sexuen arabeko jazarpenaren aurkako planen erregistroa sortzen duena.](#)
- [5/2023 Errege Lege Dekretua, ekainaren 28koa, zeinaren bidez zenbait neurri hartzen eta luzatzen baitira Ukrainako gerraren ondorio ekonomiko eta sozialei erantzuteko, La Palma uhartea berreraikitzen laguntzeko eta beste kalteberatasun-egoera batzuei aurre egiteko, merkataritza-sozietateen egiturazko aldaketei eta gurasoen eta zaintzaileen familia-bizitza eta lanbide-bizitza uztartzeari buruzko Europar Batasunaren zuzentarauen transposizioa egiteko eta Europar Batasuneko zuzenbidea betearazteko eta betetzeko.](#)
- [247/2024 Errege Dekretu, martxoaren 8koa, Estatu Orokorreko Administrazioa eta haren erakunde publikoetako sexu-jazarpenaren eta sexuen arabeko jazarpenaren aurkako jardura-protokoloa onartzen duena.](#)
- [2/2024 Errege Dekretu Legea, maiatzaren 21ekoa, langabeziaren babes maila hobetzeko eta arintzeko neurri larrien erantzunak eta gurasoen eta zaintzaile guztien familia-bizitza eta lanbide-bizitza bateratzeko eta EBko Zuzentzarauak betetzeko neurriak hartzen dituena.](#)
- [2/2024 Lege Organikoa, abuztuaren 1ekoa, ordezkariak parekideari eta emakumeen eta gizonen presentzia orekatuari buruzkoa.](#)
- [1026/2024 Errege Dekretu, urriaren 8koa, enpresetan LGTBI pertsonen berdintasunerako eta diskriminaziorik ezerako neurrien multzoa planifikatzen duena.](#)

4

Euskal autonomia erkidegoa

4. EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOA.

- [2/1988 Legea, otsailaren 5koa, «Instituto Vasco de la Mujer/Emakumearen Euskal Erakundea» sortarazteari buruzkoa.](#)
- [78/1998 Dekretua, apirilaren 27koa, Begira / Berdintasuna Garatzeko Iragarkien Aholkularitza eratzeko dena.](#)
- [103/1998 Dekretua, ekainaren 9koa, Instituto Vasco de la Mujer / Emakumearen Euskal Erakundearen Aholku Batzordea sortzen duena.](#)
- [Agindua, 2006ko urriaren 4koa, Etxebizitza eta Gizarte Gaietako sailburuarena, genero-indarkeriaren biktime diren emakumeentzat etxebizitzaren arloko ekintza positiboko neurriei buruzkoa.](#)
- [214/2006 Dekretua, urriaren 31koa, Emakunde - Emakumearen Euskal Erakundearen egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duena.](#)
- [261/2006 Dekretua, abenduaren 26koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Sailarteko Batzordea arautzen duena.](#)
- [5/2007 Dekretua, urtarrilaren 16koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Erakunde arteko Batzordea arautzekoa.](#)
- [Agindua, 2007ko uztailaren 11koa, Herrizaingo sailburuarena, Segurtasun Administrazioari laguntza zerbitzuetako eta Euskal Herriko Polizia Ikastegiko lan- kontratuko langileen esparruan laneko jazarpen moral edo sexuala gertatzen den kasuetan hartu beharreko aurreikuspen-neurriak eta jarduteko prozedura arautzen dituen.](#)
- [148/2007 Dekretua, irailaren 11koa, etxeko eremuan tratatu txarren biktime diren emakumeen harrerarako baliabideak arautzen dituen.](#)
- [Agindua, 2007ko urriaren 9koa, Ogasun eta Herri Administrazio sailburuarena, Laneko Jazarpen Moralaren eta Sexu-Jazarpenaren kasuak ebazteko aldiak jarduten duen Ikerketa Batzordearen antolaketa eta funtzionamendurako araudia onartzeko dena.](#)
- [213/2007 Dekretua, azaroaren 27koa, Eusko Jaurlaritzako sailtan, organismo autonomoetan eta erakunde publikoetan berdintasun-politikak bultzatu eta koordinatzeko ardura duten unitate administratiboak arautzen dituen.](#)
- [29/2011 Dekretua, martxoaren 1koa, genero-indarkeriaren biktimei laguntzeko Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean dauden koordinazio- mekanismoei buruzkoa.](#)
- [Agindua, 2011ko ekainaren 20koa, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketako sailburuarena, lanean jazarpen sexista edota morala gertatzen den kasuetan prebentzio-neurriak eta jarduteko prozedura arautzen dituen, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren arloan.](#)
- [Agindua, 2012ko ekainaren 21koa, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketako sailburuarena, laneko jazarpen moral, sexual eta/edo sexistak ebazteko aldiak jarduten duen Ikerketa](#)

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNEN ARAU-ESPARRUA

[Batzordearen Antolamendu eta Funtzionamendu Araudia eta ikerketarako irizpide nagusiak onartzen dituenak.](#)

- [3/2012 Legea, otsailaren 16koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legea eta Emakunde-Emakumearen Euskal Erakundea sortzeko Legea aldatzeko dena.](#)
- [40/2012 Ebazpena, abuztuaren 21ekoa, Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendariarena; honen bitartez, Jaurlaritzaren Kontseiluaren Erabakia, genero eraginaren aurreko ebaluazioa gauzatzeari buruzko jarraibideak onartzeko eta gizonen eta emakumeen arteko desberdintasunak ekidin eta berdintasuna sustatzeko neurriak hartzeari buruzkoa, argitara dadila xedatzen da.](#)
- [360/2013 Dekretua, ekainaren 11koa, Begira / publizitate eta komunikazio ez sexista erabiltzeko Aholku Batzordearena.](#)
- [11/2014 Dekretua, otsailaren 11koa, «Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Lankidetzaren Erakundea» aitortzea arautzen duena.](#)
- [Agindua, 2014ko urriaren 29koa, Enplegu eta Gizarte Politiketako sailburuarena, abenduaren 28ko 1/2004 Lege Organikoaren 27. artikuluan aurreikusitakoaren arabera genero-indarkeriaren biktima diren emakumei dirulaguntzak emateko eta ordaintzeko prozedura ezartzen duena \(1/2004 Legea, genero-indarkeriaren aurka oso-osoko babesa emateko neurriak buruzkoa\).](#)
- [70/2015 Dekretua, maiatzaren 19koa, Genero-berdintasuna sustatzeko goi-mailako teknikariaren tituluari dagokion curriculuma ezartzen duena.](#)
- [8/2015 Legea, urriaren 15ekoa, Emakume Nekazarien Estatutuari buruzkoa.](#)
- [Erabakia, 2016ko uztailaren 21ekoa, emakumeen eta gizonen berdintasunerako Erakunde Artekiko Batzordearena, zeinaren bidez konpromiso batzuk hartzen baitira, emakumeen eta gizonen berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 legearen betetze, garapen eta aplikazioari buruz 2015ean egindako ebaluazioaren emaitzetan oinarrituta.](#)
- [61/2016 Ebazpena, urriaren 24koa, Erakunde Harremanetarako sailburuordearena, zeinaren bidez xedatzen baita Emakumearen Euskal Erakundearekin enpresetan sexuaren ziozko bereizkeria saihestu edo deuseztatzeko sinatutako lankidetzaren hitzarmena argitaratzea.](#)
- [Agindua, 2018ko azaroaren 13koa, Segurtasuneko sailburuarena, zeinaren bidez arautzen baitira kasu hauetarako prebentzio-neurriak eta jarduketaren prozedurak: laneko jazarpen moralak, sexu jazarpena, jazarpen sexista edo sexu-arrazoiengatikoa jazarpena eta Ertzaintzako langileen lan-esparruko beste jazarpen mota batzuk.](#)
- [Erabakia, Gobernu Kontseiluarena, 2018ko azaroaren 27koa, Euskadin soldata-arrakala murrizteko Estrategia eta Ekintza Plan Eragilea onartzeko.](#)
- [Erabakia, 2018ko abenduaren 12koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Erakunde Artekiko Batzordearena, zeinaren bidez berdintasun politika publikoen kalitate estandarrak ezartzen diren eta horiek aplikatzeko neurriak hartzeko konpromisoa hartzen den.](#)
- [42/2019 Ebazpena, apirilaren 9koa, Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendariarena, zeinaren bidez honako erabaki hau argitara ematen baita:](#)

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNEN ARAU-ESPARRUA

[soldata-arrakalaren aurkako neurriak eta gizonen eta emakumeen ordainsari bera jasotzeko klausulak kontratazio publikoan sartzeko jarraibidea onartzen duen erabakia.](#)

- [Agindua, 2021eko uztailaren 9koa, Gobernantza Publiko eta Autogobernuko sailburuarena, zeinaren bidez arautzen baita zer prozeduraren arabera jardungo den Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorraren eta haren organismo autonomoen eremuan sexu-jazarpeneko eta sexuan oinarritutako jazarpeneko kasuak gertatzen direnean.](#)
- [1/2022 Legea, martxoaren 3koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egitekoa.](#)
- [48/2022 Dekretua, apirilaren 12koa, generoaren arloko aukera-berdintasunerako jarduketaren eremuko zenbait dekretu aldatzen dituen, Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Sailaren egitura organiko eta funtzional berrira egokitzeak.](#)
- [1/2023 Legegintzako Dekretua, martxoaren 16koa, emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistatik gabe bizitzeko Legearen testu bategina onartzen duena.](#)
- [Agindua, 2023ko maiatzaren 12koa, Jaurkitzearen lehenengo lehendakariorde eta Segurtasuneko sailburuarena, zeinaren bidez arautzen baitira Segurtasun Saileko eta Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademia organismo autonomoko lan-kontratadun langileen artean gertatzen diren sexu-jazarpeneko eta sexuan oinarritutako jazarpeneko kasuetarako prebentzio-neurriak eta jarduketaren prozedura.](#)
- [Agindua, 2023ko abenduaren 1koa, Gobernantza Publiko eta Autogobernuko sailburuarena, zeinaren bidez onartzen baita Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean eta haren organismo autonomoetan sexu-jazarpenagatiko eta sexuan oinarritutako jazarpenagatiko salaketan kasuetan jarduten duten ikerketa-batzordeen antolamendu- eta funtzionamendu erregelamendua.](#)
- [4/2024 Legea, otsailaren 15koa, pertsona transak genero-identitateagatik ez baztertzeari eta haien eskubideak aitortzeari buruzkoa.](#)
- [48/2024 Dekretua, apirilaren 16koa, Emakumeen aurkako indarkeria matxistaren ondorioz hildako biktimen seme-alaba umezurtzentzako dirulaguntza arautzen duena.](#)
- [EAEko emakumeen aurkako indarkeria matxistaren biktimei ematen zaien arreta koordinatzeko erakundearen arloko III. Akordioa.](#)
- [Berdintasunaren eta emakumeen kontrako indarkeriarik gabeko bizitzaren aldeko herri ituna.](#)
- [Euskal Autonomi Erkidegoko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 2030 Estrategia.](#)
- [Euskadin Soldata-Arrakala murrizteko 2030 Estrategia.](#)
- [Ebazpena, 2025eko martxoaren 4koa, Bizitza Beterako Laguntzen zuzendariarena, zeinaren bidez jendaurrean jartzen baita Genero-indarkeriaren aurka oso-osoko babesa emateko neurriei buruzko abenduaren 28ko 1/2004 Lege Organikoaren 27. artikuluan aurreikusitako genero-indarkeriaren biktimei ematen zaien dirulaguntza emateko eta ordaintzeko prozedura ezartzen duen dekretu-proiektua.](#)

5

Foru- eta udal-esparrua

5. FORU- ETA UDAL-ESPARRUA.

▪ Araba.

- [Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunerako ordenantza, Kanpezuko Udala.](#)
- [Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunerako ordenantza, Zalduondoko Udala.](#)

▪ Bizkaia.

- [Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2018 Foru Araua, ekainaren 20koa, Bizkaiko Batzar Nagusiek onartua.](#)
- [Abadiñoko gizon-emakumeen arteko berdintasunerako Udal Ordenantza.](#)
- [Arrigorriagako emakumeen eta gizonen berdintasunerako Ordenantza.](#)
- [Arratiako Udalen Mankomunitateko emakumeen eta gizonen berdintasunerako Ordenantza.](#)
- [Berangoko emakumeen eta gizonen berdintasunaren printzipioa integratzen duen Ordenantza.](#)
- [Elorrioko emakumeen eta gizonen berdintasunareko Udal Ordenantza.](#)
- [Emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistarik gabeko bizitzarako Ermuko ordenantza⁹. \(Prozesu parte-hartzaileak\).](#)
- [Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunerako ordenantza, Barrikako Udala.](#)
- [Emakumeen eta gizonen berdintasunerako Bediako Udalaren ordenantza.](#)
- [Emakumeen eta gizonen berdintasunerako Ordenantza, Bilboko Udala.](#)
- [Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunerako Ordenantza, Gornizko Udala.](#)
- [Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunerako Ordenantza, Plentziako Udala.](#)
- [Emakumeen eta gizonen berdintasunerako Sopelako Udalaren ordenantza.](#)
- [Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari buruzko Urdulizko ordenantza.](#)
- [Gatikako emakume eta gizonen berdintasunerako Ordenantza.](#)
- [Leioako udalerriko emakumeen eta gizonen berdintasunerako Ordenantza.](#)
- [Lemoizko udaleko emakumeen eta gizonen berdintasunerako Ordenantza.](#)
- [Orozkoko emakumeen eta gizonen berdintasunerako Ordenantza.](#)
- [Sukarrietako Udala: Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunerako Udal Ordenantzaren.¹⁰](#)
- [Urduñako Udalaren emakumeen eta gizonen arteko berdintasunerako ordenantza.](#)

⁹ Parte-hartze publikoko prozesuan.

¹⁰ Ez zen BAOn argitaratu.

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNEN ARAU-ESPARRUA

- ♦ [Uribe Kostako Zerbitzu Mankomunitateko emakumeen eta gizonen arteko berdintasunerako politikak arautzen dituen Ordenantza.](#)
- **Gipuzkoa.**
 - ♦ [2/2015 Foru Araua, martxoaren 9koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa, Gipuzkako Batzar Nagusiek onartua.](#)
 - ♦ [Tolosako Udalaren Emakumeen eta gizonen arteko Berdintasunerako ordenantza.](#)
 - ♦ [Zarauzko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Udal-Ordenantza.](#)
 - ♦ [Zumaiako Emakume eta Gizonen Berdintasunerako Udal Ordenantza.](#)

